

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (ՁԵՎ 5)

Հաշվետու ժամանակաշրջան՝ 2020թ չորրորդ եռամսյակ

Ծանոթագրություն 1.«Կորպորատիվ տեղեկատվություն»

«ՍԻԼ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» ԱՓԲԸ, մշտական գտնվելու և գրանցման հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, Արամի 3 և 5, հեռախոս՝ (060) 54-00-00, e-mail: info@silinsurance.am, [URL:www.silinsurance.am](http://www.silinsurance.am):

Ծանոթագրություն 2. «Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հիմքեր»

1.Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՍԿ):

2.Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեք ի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով [բացառությամբ շինությունների, որոնք ներկայացվում են վերագնահատված գումարով]:

3.Ընկերության գործառնական արժույթը դա այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Ընկերությունը: Ընկերության գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

4.Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվել են՝ ընթացիկ տարում ներկայացման փոփոխությունների հետ համադրելիությունն ապահովելու նպատակով:

Ծանոթագրություն 3. «Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականությունների ամփոփում»

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

3.1 Ապահովագրության պայմանագրեր

Ապահովագրության պայմանագիր է համարվում այն պայմանագիրը, համաձայն որի կողմերից մեկը (ապահովագրողը) պայմանագրի մյուս կողմից (ապահովադրից) իր վրա է վերցնում նշանակալի ապահովագրական ռիսկ՝ համաձայնվելով հատուցել ապահովադրին, եթե սահմանված անորոշ ապագա դեպքը (ապահովագրական պատահար) բացասաբար ազդի ապահովադրի վրա:

Պայմանագիրը, որը բավարարում է ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, մնում է որպես ապահովագրության պայմանագիր մինչ իր ժամկետի վերջը, նույնիսկ եթե ապահովագրության ռիսկը զգալիորեն կրճատվում է այդ ժամանակաշրջանի համար, մինչև բոլոր իրավունքները և պարտականությունները մարվում են, կամ դրանց գործողության ժամկետը լրանում է:

Ճանաչում և չափում

Համախառն ապահովագրավճարներ

Համախառն ապահովագրավճարներն ընդգրկում են պայմանագրով նախատեսված ամբողջ ժամանակաշրջանի համար ընդհանուր ստացվելիք ապահովագրավճարները և ճանաչվում են վկայագրի ուժի մեջ մտնելու օրվանից:

Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստ

Չվաստակած ապահովագրավճարները տարվա ընթացքում գրանցված ապահովագրավճարների այն մասն են, որոնք վերաբերում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո ռիսկային ժամանակաշրջաններին: Հետագա ժամանակաշրջաններին վերագրվող համամասնությունը հետաձգվում է, որպես չվաստակված ապահովագրավճարների պահուստ:

Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ

Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարները ընդգրկում են պայմանագրով նախատեսված ծածկույթի ամբողջ ժամանակաշրջանի համար ընդհանուր վճարվելիք ապահովագրավճարները և ճանաչվում են վկայագրի ուժի մեջ մտնելու օրվանից:

Չվաստակած վերաապահովագրավճարները տարվա ընթացքում գրանցված վերաապահովագրավճարների այն մասն են, որոնք վերաբերվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո ռիսկային ժամանակաշրջաններին: Հետագա ժամանակաշրջաններին վերագրվող համամասնությունը հետաձգվում է, որպես չվաստակված ապահովագրավճարների համախառն պահուստում վերաապահովագրողների մասի փոփոխություն:

Տեղի ունեցած պահանջներ

Տեղի ունեցած պահանջները բաղկացած են ապահովադիրներին վճարված հատուցումներից, ապահովագրության պայմանագրերից բխող պարտավորությունների գնահատականների փոփոխություններից, կարգավորման ներքին և արտաքին ծախսերից, հանած գույքի փրկումից և սուբրոգացիայից վերականգնումները: Պահանջները ճանաչվում են դրանց ներկայացման պահին:

Տեղի ունեցած պահանջներում վերաապահովագրողների մասը

Վերաապահովագրության պահանջները ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ դրանց գծով համախառն ապահովագրական պահանջը ճանաչվում է համապատասխան պայմանագրի պայմանների համաձայն:

Վերաապահովագրության միջնորդավճարից եկամուտ

Ստացված կամ ստացվելիք վերաապահովագրության միջնորդավճարները, որոնք չեն պահանջում ընկերությունից հավելյալ ծառայությունների մատուցում, ընկերության կողմից ճանաչվում են որպես եկամուտ համապատասխան վկայագրերի ուժի մեջ մտնելու կամ վերակնքման պահին: Այնուամենայնիվ, եթե հավանական է, որ ընկերությունից կպահանջվի հետագա ծառայությունների մատուցում, ապա միջնորդավճարը, կամ դրա մի մասը, հետաձգվում է և ճանաչվում որպես եկամուտ այն ժամանակաշրջանի համար, որի ընթացքում մատուցվում են ծառայություններ:

Ձեռքբերման ծախսեր

Ընդհանուր ապահովագրության պայմանագրերի ձեռքբերման ծախսերը ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանի համար, երբ դրանք տեղի են ունեցել: Ձեռքբերման ծախսերն ընդգրկում են ուղղակի ծախսեր, ինչպիսիք են օրինակ միջնորդավճարները և բժշկական վճարները: Ձեռքբերման ծախսերի մի մասը հետաձգվում է հետագա հաշվապահական ժամանակաշրջանների համար այդ հետագա ժամանակաշրջաններ հետաձգված ապահովագրավճարներին համապատասխանելու

համար: Ձեռքբերման ծախսերի հետաձգումը հաշվարկվում է՝ կիրառելով չվաստակած ապահովագրավճարների և գրանցված ապահովագրավճարների հարաբերակցությունը:

Ապահովագրության պարտավորություններ

Ապահովագրության պարտավորությունները ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ պայմանագրերը ուժի մեջ են մտնում և ապահովագրավճարները գանձվում են: Այս պարտավորությունները հայտնի են որպես չկարգավորված պահանջների պահուստ, որը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տեղի ունեցած, բայց դեռևս չվճարված պահանջների գծով գնահատված վերջնական ծախսումների վրա, անկախ նրանից ներկայացված են, թե՛ ոչ, ինչպես նաև համապատասխան պահանջների գծով կարգավորման ծախսերի վրա, հանած ակնկալվող սուբրոգացիոն և այլ վերականգնումները: Որոշ պահանջների ծանուցման կամ կարգավորման առումով կարող են լինեն հետաձգումներ, հետևաբար այս պահանջների վերջնական արժեքը չի կարող հստակորեն որոշվել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստը իրենից ներկայացնում է ապահովագրավճարների այն մասը, որը ակնկալվում է ստացվել հետագա ժամանակաշրջանների ընթացքում: Սովորաբար պահուստը նվազեցվում է պայմանագրի ժամկետի ընթացքում և ճանաչվում է որպես ապահովագրավճարներից եկամուտ:

Վերաապահովագրություն

Ընկերությունը փոխանցում է ապահովագրական ռիսկը իր սովորական գործունեության ընթացքում՝ բոլոր դասերի գծով: Վերաապահովագրության գծով ակտիվները ներկայացնում են վերաապահովագրող ընկերություններից ստացվելիք գումարները:

Վերաապահովագրության գծով ակտիվները վերանայվում են արժեզրկման համար յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կամ ավելի հաճախ, երբ հաշվետու տարվա ընթացքում առաջանում է արժեզրկման հայտանիշ: Արժեզրկումն առաջանում է այն ժամանակ, երբ կա օբյեկտիվ վկայություն, որ վերաապահովագրության գծով ակտիվի ճանաչումից հետո Ընկերությունը կարող է չստանալ բոլոր ստացվելիք գումարները, որոնք պետք է վճարվեն համապատասխան պայմանագրի պայմանների համաձայն և այդ իրադարձությունն ունի արժանահավատորեն չափելի ազդեցություն այն գումարների վրա, որ Ընկերությունը ստանալու է վերաապահովագրողից: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վերաապահովագրության գծով պարտավորություններ են հանդիսանում վերաապահովագրող ընկերություններին վճարվելիք գումարները: Վճարվելիք գումարները գնահատվում են համապատասխան վերաապահովագրության պայմանագրերի համաձայն:

3.2 Արտարժույթի փոխարկում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող

բաժնետոմսերը, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերը, ընդգրկվում են կապիտալի վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնահատման պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Ընկերության կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբեր 2020	31 դեկտեմբեր 2019
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	522.59	479.70
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	641.11	537.26

3.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի անսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուղվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

3.4 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ընդգրկում են կանխիկ դրամ և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

3.5 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունն օգտագործում է բանկերում տարբեր ժամանակաշրջանների համար բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

3.6 Ֆինանսական գործիքներ

Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են իրական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Ընկերության կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. դեբիտորական պարտքեր, ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Ընկերության ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները:

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆինանսական ակտիվներ են ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետով ներդրումները դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Ընկերությունը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Ընկերության կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչնոտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ

աճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Ընկերությունը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և

որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ ընկերությունն իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսայի փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով արժեզրկումից կորուստները:

3.7 Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով ընկերությունն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («ծախսային իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Ընկերությունը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են վարկային ռիսկի նմանատիպ բնույթից խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում, արժեզրկումից կորուստը նվազում է և այդ նվազեցումը կարող է օբյեկտիվորեն կապվել արժեզրկումի ճանաչումից հետո առաջացող որևէ իրադարձության հետ, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է: Արժեզրկումից

կորստիորև է հետագա հակադարձում ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, այն դեպքում, երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է հակադարձման անսաթվով իր հակադարձված արժեքին:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեզրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեզրկումից գումարների, կապիտալից վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

3.8 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,
- Ընկերությունը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,
- և Ընկերությունը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժիմեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի և փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

3.9 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	50	2
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ	8	12.5
Գույք և գրասենյակային սարքավորումներ	8	12.5

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի կազմակերպություն: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Հողը և շինությունները արժեզրկվում են կանոնավոր կերպով մոտավորապես 3-5 տարի հետո: Վերազնահատման հաճախականությունը կախված է արժեզրկված ակտիվների իրական արժեքում փոփոխություններից: Այն դեպքում, երբ նշանակալի շեղում կա արժեզրկված ակտիվների իրական արժեքի և նրանց մնացորդային արժեքների միջև, ապա հետագա վերազնահատում է անցկացվում: Վերազնահատումը կատարվում է հիմնական միջոցների ողջ դասի համար:

Վերազնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերազնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերազնահատումից վնասը. այս դեպքում վերազնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերազնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերազնահատումից աճը:

Վերազնահատված գումարով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման դեպքում, իրացված հիմնական միջոցների համապատասխան դասի վերազնահատման պահուստում վերագրված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

3.10 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն: Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված անորոշագիս կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն անորոշագույն են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում: Անորոշագիս հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ: (Համակարգչային ծրագրերի մշակման գծով ծախսերը (օրինակ դիզայն և նոր կամ նորացված ծրագրի թեսթավորում) ճանաչվում են որպես ոչ նյութական ակտիվներ, երբ Ընկերությունը կարողանում է ցուցադրել ոչ նյութական ակտիվի ստեղծման տեխնիկական հնարավորությունն այնպես, որ այն հնարավոր լինի վաճառքի կամ օգտագործման, իր մտադրությունը ստեղծելու ոչ նյութական ակտիվ և այն օգտագործելու կամ վաճառելու, իր ունակությունը օգտագործելու կամ վաճառելու ոչ նյութական ակտիվը, այն, թե ինչպես է ոչ նյութական ակտիվը ստեղծելու հնարավոր տնտեսական օգուտներ, աշխատանքներն ավարտելու բավարար միջոցների առկայություն և դրանց հստակ գնահատում: Ծրագրային ապահովման գծով այլ ծախսերը ճանաչվում են դրանց ծագման պահին:

3.11 Ներդրումային գույք

Ընկերությունը սուբրոգացիոն կարգով իր սեփականությանը անցած հողը վերադասակարգել է որպես ներդրումային գույք, որի չափման համար կիրառում է ինքնարժեքի մոդելը: Այն պահվում է հիմնականում գների տատանումներից շահույթ ստանալու նպատակով:

3.12 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Ընկերությունում ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

3.13 Բաժնետիրական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Գնված սեփական բաժնետոմսեր

Երբ Ընկերությունը գնում է Ընկերության բաժնետոմսերը, սեփական կապիտալը նվազեցվում է վճարված գումարի չափով, ներառյալ գործառնությանը բնորոշ բոլոր ծախսերը՝ նվազեցված հարկերով, մինչև գործարքի չեղյալ համարվելը կամ վերաթողարկումը: Երբ գնված բաժնետոմսերը վաճառվում են երրորդ կողմին կամ վերաթողարկվում են, ստացված գումարները ներառվում են կապիտալում: Գնված բաժնետոմսերը հաշվառվում են միջին կշռված արժեքով:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Ծանոթագրություն 4. «Ձուտ ապահովագրավճարներ»

Ապահովագրության դասեր, որոնց գծով ընկերությունը հավաքագրել է ապահովագրավճար	Համախառն ապահովագրավճարներ		Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	23 264	14 668	(11 531)	(6 687)
Առողջության ապահովագրություն	174 456	163 196		
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	55 699	92 904	(27 832)	(26 799)
Փոխադրվող գույքի բեռների ապահովագրություն	17 900	27 293	(5 702)	(13 804)
Գույքին հասցված այլ վնասներ				
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	55 152	56 432	(12 195)	(15 524)
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	422	543	(56)	(88)
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	4 191	5 473	(3 495)	(3 208)
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	41 847	21 281	(6 501)	(3 239)
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	504 442	757 948		
Աջակցության ապահովագրություն	594	6 568		

Ընդամենը	877 967	1 146306	(67 312)	(69 349)
-----------------	----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Դադարեցված պայմանագրերի գծով վերադարձված գումարներ ըստ դասերի	Դադարեցումից վերադարձված գումարներ		Դադարեցումից վերաապահովագրավճարի վերադարձ	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	(250)	(198)	30	59
Առողջության ապահովագրություն	(20 384)	(11 274)		
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	(1 575)	(4 520)	515	1 794
Փոխադրվող գույքի բեռների ապահովագրություն	(7)		3	
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	(3 570)	(1 993)	3 255	1 245
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	(14)	(20)	7	10
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	(14 222)	(25 905)		
Աջակցության ապահովագրություն	(185)	(154)		
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	(95)	(335)		1 343
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(838)	(193)	623	
Ընդամենը	(41 140)	(44 592)	4 433	4 451

	Չուտ ապահովագրավճար		Չուտ վերաապահովագրավճար	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Ընդամենը	836 827	1 101 714	(62 879)	(64 898)
----------	---------	-----------	----------	----------

Ծանոթագրություն 5. «Ներդրումային եկամուտ»

Ներդրումային եկամտի աղբյուրը	Ներդրումային եկամտի մեծություն	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ժամկետային ավանդ	57 880	48 290
Պետական պարտատոմս	19 489	16 916
Այլ եկամուտ ներդրումներից		1 953
Ընդամենը	77 369	67 159

Ծանոթագրություն 6. «Ձուտ հատուցումներ»

Ապահովագրության դասեր, որոնց գծով ընկերությունը վճարել է հատուցումներ	Համախառն հատուցումներ		Վերաապահովագրողներից ստացված հատուցումներ	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	(450)	(900)		
Առողջության ապահովագրություն	(293 090)	(405 097)		
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	(26 297)	(65 052)	15 630	46 014
Փոխադրվող գույքի բեռների ապահովագրություն	(1 651)	(1 045)	1 320	835
Գույքին հասցված այլ վնասներ				
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	(758)	(88)		
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն				
Ընդհանուր	(770)	(2 663)		672

պատասխանատվության ապահովագրություն				
Աջակցության ապահովագրություն		(396)		
Ցանաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	(400 512)	(494 187)		
Ընդամենը	(723 528)	(969 428)	16 950	47 521

	Կարգավորման ծախսեր		Կարգավորման ծախսերում վերաապահովագրողի մասնաբաժինը	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Կարգավորման ծախսեր	(8 872)	(2 532)		
Սուբրոգացիա	22 963	16 831		

	Ձուտ հատուցումներ		Ձուտ վերապահատուցումներ	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ընդամենը	(709 437)	(955 129)	16 950	47 521

Տեխնիկական պահուստներ	Համախառն փոփոխություններ տեխնիկական պահուստներում		Համախառն փոփոխություններ տեխնիկական պահուստներում՝ վերաապահովագրողի մասնաբաժնում	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստ	317 948	237 807	(22 277)	(7 379)
Ներկայացված , սակայն դեռևս չկարգավորված պահանջների պահուստ	(73 683)	(134 243)	49 574	(3 635)
Տեղի ունեցած, սակայն դեռևս չներկայացված	8 502	(9 443)	958	(95)

պահանջների պահուստ				
Այլ պահուստներ	(24 462)			
Ընդամենը	228 305	94 121	28 255	(11 109)

Ծանոթագրություն 7. «Համախառն փոփոխություններ տեխնիկական պահուստներում և տեխնիկական պահուստներում՝ վերապահովագրողի մասնաբաժնում»

Ծանոթագրություն. 8 «Այլ գործառնական և վարչական ծախսեր»

Այլ գործառնական և վարչական ծախսի աղբյուր	Այլ գործառնական և վարչական ծախսի մեծությունը	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Միջնորդավճարների գծով ծախսեր	(98 990)	(82 732)
Մաշվածություն և անորտիզացիա	(16 033)	(13 890)
Վարկային կորուստների արժեզրկման ծախս	2 309	(13 803)
Այլ գործառնական և վարչական ծախսեր	(306 616)	(337 016)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	(170 391)	(139 508)
Սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	(1 072)	(2 634)
Փոխադրամիջոցների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	(9 847)	(9 483)
Գրասենյակային ծախսեր	(1 239)	(3 482)
Անվտանգության ապահովման ծախսեր	(1 563)	(1 593)
Աուդիտի և այլ խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	(11 118)	(8 964)
Կապի և հաղորդակցության միջոցների գծով ծախսեր	(7 131)	(7 508)
Չփոխհատուցվող հարկեր, տուրքեր	(1 385)	(1 523)
Բանկային ծառայությունների գծով ծախսեր	(4 128)	(5 019)
Այլ կառավարչական ծախսեր	(7 830)	(11 962)
Գովազդի գծով ծախսեր	(3 561)	(4 836)
Անդամավճարների գծով ծախսեր	(9 127)	(8 820)
Հիմնական միջոցների վարձակալության գծով	(33 711)	(34 284)

ծախսեր		
Բյուրոյի նկատմամբ պարբերական վճարների գծով ծախսեր		(2 281)
ԱՄՄՊ վճար	(39 788)	(70 899)
Այլ ծախսեր ապահովագրության գծով(ա/թ հատուցումների վերազնահատում,)	(4 725)	(24 220)

Ծանոթագրություն 11 . «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

Ընկերության հաշվեկշռում առկա միակ ոչ նյութական ակտիվ ճանաչված համակարգչային ծրագիրը ամորտիզացվում է տասը տարի ժամկետով, գծային մեթոդով:

	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ նյութական ակտիվ. գծով կապիտալ ներդ.	Ընդամենը	ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեք հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբում
Սկզբնական արժեք	-----	-----	-----	-----	-----	-----	Կուտակված ամորտիզացիա հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբում
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբին	47 854					47 854	ճանաչված ամորտիզացիա հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում
Ավելացում	8 400					8 400	Հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբում
Օտարում							Հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում
Արժեզրկում							
Վերագնահատում							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջին	56 254					56 254	
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին	56 254					56 254	
Ավելացում	15 120					15 120	
Օտարում							
Վերագնահատում*							
Արժեզրկում							
Վերագնահատումից մնացածություն							

ն ճշգրտում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշր ջանի վերջին	71 374					71 374	
Կուտակված մաշվածություն ն	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշր ջանի սկզբին	20 012					20 012	
Ավելացում	1 790					1 790	
Օտարում							
Արժեզրկում							
Վերագնահա տում							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշր ջանի վերջին	21 802					21 802	
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշր ջանի սկզբին	28 003					28 003	
Ավելացում	2 558					2 558	
Օտարում							
Վերագնահա տումից մաշվածությա ն ճշգրտում							
Արժեզրկում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշր ջանի վերջին	30 561					30 561	
Չուտ հաշվեկշռային արժեք	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Հաշվետու ժամանա- կաշրջանի վերջին	40 813					40 813	
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշ րջանի վերջին	34 452					34 452	

«Հիմնական միջոցներ»

	Շենքեր	Համակարգչային և կապի միջոցներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Հիմն. միջոց. գծով կապիտալներդ.	Վարձ. հիմն. միջոց. գծով կապիտալներդ.	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբին	433 473	108 488	149 510	124 684		12 182	828 337
Ավելացում		2 343	2 000	1 423			5 766
Դուրսգրում							
Օտարում							
Արժեզրկում							
Վերագնահատում							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջին	433 473	110 831	151 510	126 107		12 182	834 103
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին	433 473	126 185	171 810	137 219		12 607	881 294
Ավելացում		2 905		549			3 454
Դուրսգրում							
Օտարում							
Վերագնահատում *							
Արժեզրկում							
Վերագնահատում ից մաշվածության ճշգրտում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	433 473	129 090	171 810	137 768		12 607	884 748

Կուտակված մաշվածություն							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբին	154 730	79 703	81 515	80 577		1 096	397 621
Ավելացում	1 795	2 576	4 631	2 944		151	12 097
Դուրսգրում							
Օտարում							
Արժեզրկում							
Վերագնահատում							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջին	156 525	82 279	86 146	83 521		1 247	409 718
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին	161 908	90 938	100 757	92 729		1 705	448 036
Ավելացում	1 794	3 148	5 315	3 061		156	13 474
Դուրսգրում							
Օտարում							
Վերագնահատում ից մաշվածության ճշգրտում							
Արժեզրկում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	163 702	94 086	106 072	95 790		1 861	461 510
Չուս հաշվեկշռային արժեք							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	269 771	35 004	65 738	41 978		10 746	423 237
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	276 948	28 552	65 364	42 586		10 935	424 385

Ծանոթագրություն 12. «Ներդրումային գույք»

1. Ընկերությունը ներդրումային գույքի չափման համար կիրառում է ինքնարժեքի մոդելը:

2. 1386 հազար դրամ արժեքով ներդրումային գույք հանդիսացող հողը վարձակալության տրված է, այն պահվում է հիմնականում գների տատանումներից շահույթ ստանալու նպատակով:

3. Հողի հետ կապված գործառնական ծախսեր հաշվետու ժամանակաշրջանում ընկերությունը չի կատարել:

Ծանոթագրություն 13.. «Ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքներ»

Ֆինանսական ակտիվների կատեգորիաներ/ փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	
	Հաշվեկշռային արժեք	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ/ժամկետային ավանդներ/	2 619 905	2 142 375
Կանխավճար շահութահարկի գծով	82 399	82 399
Ֆիզիկական անձանց տրամադրված փոխառություններ		
Այլ ակտիվներ , ա/թ	147 876	146 957
Կանխավճարներ մատակարարներին	25 151	16 120
Առհաշիվ գումարներ	132	9 041
Հատուցումների գծով կանխավճարային գումարներ	78 923	103 192
Կանխավճարներ այլ հարկերի և տուրքերի գծով	10 150	11 831
Այլ դեբիտորական պարտքեր	28 397	3 301
Այլ ակտիվներ		
Կանխավճարված աշխատաարձ	5 299	4 532
Այլ ակտիվների գծով հատուկ պահուստ	(176)	(1 060)

Ֆինանսական ակտիվների կատեգորիաներ/ վաճառքի համար նատչելի ֆինանսական ակտիվներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	
	Հաշվեկշռային արժեք	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	844 100	626 475
ՀՀ պետական արժեթղթեր	14 504	67 057
ՀՀ-ում Առևտրային կազմակերպության բաժնետոմսեր	35 000	35 000
Ընդամենը	893 604	728 532

Ծանոթագրություն 14. «Վերաապահովագրական ակտիվներ»

Վերաապահովագրական ակտիվներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Զվաստակած ապահովագրավճարների	156 681	161 941

պահուստ		
Ներկայացված, սակայն դեռևս չկարգավորված պահանջների պահուստ	75 106	25 593
Տեղի ունեցած, սակայն դեռևս չներկայացված պահանջների պահուստ	9 126	7 985
Ընդամենը	240 913	195 519

Ծանոթագրություն 15. «Հետաձգված հարկ»

Արձակուրդային պահուստ	- 7 643
Այլ ակտիվ	- 2 724
Ապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտավ.	- 3 453
Այլ ապահովագրական պահուստներ	-6 557
Հարկային վնաս	- 22 693
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ-----	43 070
Հիմնական միջոցներ	- 9 646
Ֆի նանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ	- 3 879
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	- 264
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	- 122
Այլ պահուստներ	- 702
Վաճառքի համար ներդրումներ	- 19 249
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն -----	33 862
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ -----	9 208

Ծանոթագրություն 16. «Ապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներ»

	Ապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներ	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ապահովադիրներից և միջնորդներից ստանալիք գումարներ	172 465	334 441
Վերաապահովագրողներից ստանալիք գումարներ հատուցումների գծով	16 950	36 526
Վերաապահովագրողներից ստանալիք այլ գումարներ		1 979
Այլ ստանալիք գումարներ	17 201	

Սուբրոզացիայի գծով	37 262	50 818
Ապահ.գծով ստանալիք գումարների հնարավոր կորուստների պահուստ	(13 020)	(25 376)
Ընդամենը	230 858	398 388

Ծանոթագրություն 17. «Ստացվելիք տոկոսներ»

Ծանոթագրություն 18. «Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ»

Դրամական միջոցների աղբյուրը	Դրամական միջոցների մեծությունը	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Դրամարկը	2 163	1 721
Բանկային հաշիվներ	82 899	146 661
Ընդամենը	85 062	148 382

Ծանոթագրություն 20. «Ապահովագրական պայմանագրերի հետ կապված պարտավորություններ»

Ապահովագրական պայմանագրերի հետ կապված պարտավորության աղբյուր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստ	1 317 863	1 505 038
Պահանջների պահուստ	606 896	501 689
Ընդամենը	1 924 759	2 006 727

Ծանոթագրություն 21. «Կրեդիտորական պարտավորություններ ապահովագրության գծով»

Կրեդիտորական պարտավորություններ ըստ ապահովագրության դասերի/ հատուցումների գծով	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն		
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն		
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն		
Գույքին հասցված այլ վնասներ		
Առողջության ապահովագրություն	17 601	9 184
ԱՊՊԱ պայմանագրերի գծով		
Փոխադրվող գույքի ապահովագրություն		
Ընդհանուր պատասխանատվություն		45
Աջակցության ապահովագրություն		

Ընդամենը	17 601	9 229
-----------------	---------------	--------------

Կրեդիտորական պարտավորություններ ըստ ապահովագրության դասերի/ բրոքերային միջնորդավճարների գծով	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	614	906
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	814	460
Փոխադրվող գույքի ապահովագրություն	297	228
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	370	221
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն		
Ընդհանուր պատասխանատվություն	90	47
Ընդամենը	2 185	1 862

Կրեդիտորական պարտավորություններ ըստ ապահովագրության դասերի/ դադարեցումների գծով	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	6	8
Փոխադրվող գույքի ապահովագրություն	15	15
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	99	156
ԱՊՊԱ պայմանագրերի գծով	2 440	1 455
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	131	56
Աջակցության ապահովագրություն	5	26
Ընդհանուր պատասխանատվություն		
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն		
Առողջության ապահովագրություն	3 759	3 577
Ընդամենը	6 455	5 293

Այլ կրեդիտորական պարտավորություններ	10 808	37 566

Կրեդիտորական պարտավորություններ ըստ ապահովագրության դասերի/ վերաապահովագրավճարների գծով	Չափվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	15 391	32 652
Գույքին հասցված այլ վնասներ		
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	11 101	26 000
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն	9 105	9 930
Ընդհանուր պատասխանատվություն	4 001	6 739
Ֆինանսական ապահովագրություն		22 024
Փոխադրվող գույքի ապահովագրություն	5 006	15 410
Ընդամենը	44 604	112 755

Ծանոթագրություն 22. «Այլ պարտավորություններ»

Այլ պարտավորության աղբյուր	Չափվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Այլ պարտավորություններ, ա/թ	70 378	67 926
Կրեդիտորական պարտավորություններ կենսաթոշակային կուտակային վճարների գծով	1 515	900
Կրեդիտորական պարտավորություններ եկամտային հարկի գծով	15 151	14 821
Կրեդիտորական պարտավորություններ ԱԱՀ գծով		
Կրեդիտորական պարտավորություններ գույքահարկի գծով	602	522
Կրեդիտորական պարտքեր ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի գծով	1 844	228
Կրեդիտորական պարտավորություններ դրոշմանիշային վճարների գծով	185	190
Կրեդիտորական պարտավորություններ աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ	523	33

վճարումների գծով		
Կրեդիտորական պարտքեր արձակուրդային պահուստի գծով	42 462	42 462
Արտաքին կրեդիտորական պարտավորություններ մատակարարներից	8 097	8 074
Կրեդիտորական պարտավորություններ Բյուրոյի նկատմամբ պարբերական վճարների գծով		696

Ծանոթագրություն 23. «Կապիտալ»

ա) բաժնետոմսերի հայտարարված քանակ՝ 245.45 հազար հատ

բ) թողարկված և լրիվ վճարված բաժնետոմսերի քանակը՝ 245.45 հազար հատ

գ) յուրաքանչյուր բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 10 հազար դրամ

դ) Այլ համապարփակ եկամուտ- 2019թ, հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ.

43 786 հազար դրամ – շենքի վերագնահատումից արժեքի աճ, որն արտացոլվել է այլ համապարփակ եկամտում

2 137 հազար դրամ - այլ հիմնական միջոցների վերագնահատումից արժեքի աճ(կապի միջոցներ,գույք և գրասենյակային սարքավորումներ,այլ հիմնական միջոցներ)

2.93 634 հազար դրամ – վաճառքի համար մատչելի պարտատոմսերի դրականվերագնահատման պահուստ

3.4 867- Ընկերության հիմնադրից ներգրաված ստորադաս փոխառության իրական արժեքի վերաչափումից այլ համապարփակ եկամուտ

զ) Այլ համապարփակ եկամուտ- 2020թ. հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ.

1.42 572 հազար դրամ – շենքի վերագնահատումից արժեքի աճ, որն արտացոլվել է այլ համապարփակ եկամտում

2 1 817 - այլ հիմնական միջոցների վերագնահատումից արժեքի աճ (կապի միջոցներ,գույք և գրասենյակային սարքավորումներ,այլ հիմնական միջոցներ)

2.87 690 հազար դրամ – վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի դրականվերագնահատման պահուստ

3.4 867- Ընկերության հիմնադրից ներգրաված ստորադաս փոխառության իրական արժեքի վերաչափումից այլ համապարփակ եկամուտ

Ծանոթագրություն 24. «Պայմանական պարտավորություններ և ակտիվներ»

Ընկերությունը 31.12.20թ. դրությամբ ունի 405 000 հազար դրամի պայմանական պարտավորություն, որն իրենից ներկայացնում է ապահովագրական գործակալների անփութության հետևանքով առաջացող ապագա հնարավոր ռիսկերը, որոնք Ընկերությունը ստանձնել է համաձայն վերջիններիս հետ կնքված պայմանագրերի: 31.12.19թ. դրությամբ նույն ցուցանիշը կազմել է 390 000 հազար դրամ:

Գործադիր տնօրեն՝
Գլխավոր հաշվապահ՝

Արմինե Մելքոնյան
Լիլիթ Յովհաննիսյան